

der forøvrigt ikke var Nogetsomhelst, der behøvede at holdes hemmelig. Dette var omtrent Meningen af Regjeringens Tilfagn, og det samme Tilfagn har Regjeringen givet idag. Regjeringen staar altsaa endnu paa det samme Standpunkt som den Gang, idet den erklærer sig beredvillig til, naar Folkethinget maatte ønske det, at meddele det disse Oplysninger. Men hvad er det da, som har bragt den ærede Ordfører i saa stærk Affekt? Det veed jeg ikke, og det er ogsaa Noget, hvorover jeg er bleven overrasket, thi dersom han ikke forlangte Andet end saadanne Oplysninger, saa har jo Regjeringen erklæret sig beredvillig til at give dem. Jeg veed altsaa ikke, hvorover han er kommen i saa stærk Affekt, eller hvorfor han opfordrer Thinget til at gaa ind paa Forslaget. Nei, der maa ligge noget ganske Andet i Forslaget end den blotte Meddelelse fra Regjeringens Side om, hvorledes Danmarks Forhold er til Udlandet, og dette Andet er det, der — forekommer det mig — spiller bagved Kulisserne, og som man ikke kan faae frem. Et æret Medlem fra Frederiksberg Amt (Dinesen) har antydet, hvad Meningen var med dette Andet, men det har den ærede Ordfører afvist. Enhver, som staar udenfor de hemmelige Raadslagninger, hvorfra dette Forslag vistnok er udgaaet, kan jo ikke vide Bessked om, hvad der ligger bagved; men de Herrer fra den anden Side maa jo vide Bessked derom. Blandt alle de Overraskelser, som jeg har følt under disse Forhandlinger, er ogsaa den, at den ærede Ordfører med saa stor Styrke — ja, jeg kan sige Høitighed — tog fat paa det Udtryk af den høitærede Conseilspræsident „et hemmeligt Udvalg“. Da jeg nu maa anse det for at være givet, at den ærede Ordfører ikke vil neblade sig til Ordskriveri, saa maa det jo altsaa være Udtrykket „hemmeligt“, som han ikke synes er paa sin rette Plads der; men saa veed jeg ikke, hvad Ordet „Udvalg“ i Forslaget skal sige; thi, naar de samme Medlemmer, som her er tilstede, skulle være tilstede i Udvalget, saa bliver jo Begrebet „Udvalg“ noget Uegentligt. Hvem har valgt os, og hvem vælge vi? Vi vælge os selv; vi gaa ud af Døren i det ene Dieblik som Thing og gaa i det andet Dieblik indad Døren som Udvalg, kort sagt, jeg ser ikke anden Forskiel i Situationen end netop det Hemmelige, end netop det, at Offentligheden er fjernet fra Forhandlingerne. Det er dette, som jeg forudsætter, at Conseilspræsidenten har villet antyde ved Udtrykket „hemmeligt Udvalg“. Men det er netop dette, som Regjeringen har erklæret, at den ikke vil have, og jeg maa tilstaa, at jeg er fuldstændig enig med den høitærede Regjering deri. Ja, mine Herrer, jeg staar paa et folkeligt Standpunkt, omendstjand det er et folkeligt Standpunkt, som de Herrer af Flertallet ikke ville anerkende; men jeg kan her henholde mig til Mænd, der rage saa høit op paa Folkelighedens Side som vel nogen af de Herrer i Flertallet; det var

Oberst Tscherning og Biskop Grundtvig. Jeg skal tillade mig at anføre, hvad Biskop Grundtvig sagde — jeg var selv den Gang Medlem af Thinget — da der blev forlangt hemmeligt Møde for at afsætte Regjeringen Oplysninger af lignende Bestaffenhed som nu. Jeg tør vel med den ærede Formands Tilladelse oplæse et Par af Ytringerne; de løde saaledes: „Jeg vil ikke søge at opfordre Ministeriet til at gaa frem paa denne Bæi, da jeg ikke skjønner rettere, end at jeg som dansk Rigsdagsmand, selv om Ministeriet havde faaet dette Thing til at tage den Beslutning, at det vilde modtage og holde hemmeligt, hvad Ministeriet betroede det, dog ligesuldt maatte sige: nei, jeg giver ikke et saadant Tilfagn og kan ikke give det som dansk Rigsdagsmand; jeg er ikke kaldet hertil eller valgt hertil for at være en tro Husholder over Ministeriets Hemmeligheder“. Og ved en senere Forhandling udtalte Oberst Tscherning sig, idet han bragte Ting paa Bane, som vare foresaldne i et hemmeligt Møde, og Formanden mindede ham om, at det maaske ikke var passende at bringe dette paa Bane under en offentlig Forhandling, paa følgende Maade: „Jeg vil tage mig den Frihed at benytte Leiligheden, til at gjøre opmærksom paa, at alle Hemmeligheder have deres Begrænsning, og at være hemmelige Møder ikke kunne være bestemte til at dø og gaa i Graven med os“. Han yttrede altsaa ligesom Biskop Grundtvig, at han ikke kunde erkende som Forpligtelse for sig at bevare som Hemmelighed, hvad han saaledes modtog. Naar det altsaa er Tilfældet, at man fra et rent folkeligt Standpunkt, saalænge man overhovedet endnu har havt funde Begreber om Folkelighed, har havt Følelsen af, at Offentlighed og Folkelighed høre sammen, og naar Regjeringen erklærer, at her Intet foreligger, som den anser det for nødvendigt at holde hemmeligt, og denne Gølden hemmeligt kun kan have til Følge, at man underlægger Regjeringen visse Genfigter, hvad der netop, fordi Mødet ikke har været offentligt, bliver umuligt bagefter at tilbagevise, saa kan jeg ikke Andet end anse det for usorvarligt af Regjeringen at omgive sine Meddelelser med et hemmelighedsfuldt Bæg, som tilsteder alle mulige Gissninger, uden at der foreligger noget Officielt, hvormed man kan tilbagevise dem. Naar Regjeringen, som er den eneste, der kan vide, af hvad Bestaffenhed de Oplysninger ere, som den kan meddele, erklærer: vi vide Intet, og vi kunne ikke meddele Rigsdagen Noget, som der er Anledning til at holde hemmelig, saa kan denne Hemmelighedsbødhelse kun være til Skade for os og vort Forhold til Udlandet. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at det Standpunkt, hvorpaa Regjeringen har stillet sig, ikke alene er korrekt, men at det tillige er det folkelige Standpunkt, forsaavidt som Offentlighed altid maa foretrakkes, medmindre der er absolut Nødvendighed for at holde hemmelig; dette har jo den